

Betreft: Bijlage 1 – Beschrijving werkzaamheden Meetorganisatie PMD

Datum: 22-12-2025

Europese aanbesteding Meetorganisatie PMD

Referentienummer: 25342-008

De meetorganisatie voert regie over het landelijke systeem voor samenstellingsmetingen van ingezameld huishoudelijk PMD. De scope omvat de volgende onderdelen en taken:

A. Meetcapaciteit

- Contractbeheer van de contracten met meetbureaus: 6 meetbureaus voeren vanaf 1 januari de metingen uit. Deze meetbureaus zijn eerder al gecontracteerd. In de contracten tussen de meetbureaus en Verpact, NVRD en VNG zijn de onderliggende afspraken vastgelegd, zoals taken, verantwoordelijkheden, kwaliteitsborgingen, samenwerkingsafspraken en geldende vergoedingen. Deze contracten moeten beheerd worden.
 - Monitoren contracten, registratie van inzet, beoordelen en accorderen van facturen die Meetbureaus indienen, zorgen dat deze betaald kunnen worden door Verpact, aanleveren van de informatie die nodig is voor verrekening van de kosten van Verpact aan gemeenten.
 - Monitoring van de correcte en voldoende uniforme uitvoering van de metingen door de meetbureaus. Deels kan dit via de analyse van de aangeleverde gegevens over monsternamen en sorteeraanlyse en o.b.v. de uitkomsten, daarnaast is het van belang dat de Meetorganisatie aandacht heeft voor de daadwerkelijke uitvoering van monsternamen en sorteeraanlyse op locatie.
 - De looptijd van de contracten met de meetbureaus is 2 jaar, met de mogelijkheid dit na 2 jaar 3 keer met een jaar te verlengen. Na afloop van het contract moeten nieuwe contracten gesloten moeten worden. Ook kan tussentijds een contract wijzigen. De Meetorganisatie heeft de taak om wijzigingen, verlengingen dan wel nieuwe contracten voor te bereiden, zodat het Bestuurlijk Overleg hier een besluit op kan nemen. De Meetorganisatie hoeft niet te zorgen voor de eventuele toekomstige inkoop van de Meetbureaus.
- Operationele coördinatie van de inzet van meetbureaus, inclusief uniforme instructie en optimale inzet. De Meetorganisatie dient als vraagbaak indien nodig.
 - De coördinatie van de meetorganisatie wordt gekarakteriseerd als tweede-lijns dienstverlening. Dat wil zeggen dat meetbureaus binnen duidelijke kaders die borgen

dat de uitkomst representatief blijft, vrijheid hebben om in overleg met op- en overslaglocaties oplossingen te vinden bij afwijkingen van de meetplanning. Pas wanneer een alternatief uitblijft of de representativiteit van metingen in het geding komt, wordt van de meetorganisatie verwacht dat zij meedenkt met het desbetreffende Meetbureau, advies geeft, alternatieven aandraagt of ingrijpt. De meetorganisatie is leidend welke metingen moeten worden uitgevoerd en of er bijvoorbeeld aanvullend of vervangend moet worden gemeten.

- De Meetorganisatie monitort frequent op afwijkingen en ondervangt indien nodig door af te stemmen met Meetbureaus of zij de juiste keuzes maken ter ondervanging van de afwijking.
- Verwacht wordt dat de eerste 4-6 maanden meer operationele ondersteuning nodig is van Meetbureaus en dat na de eerste periode, ook door aanvulling en aanscherping van werkinstructies en het meetprotocol, de meetbureaus zelfstandig werken en minder operationele ondersteuning nodig is.
- Bezetting van de Meetorganisatie geldt op werkdagen (ma-vr). Vanuit het principe van tweedelijns dienstverlening, maakt de Meetorganisatie heldere afspraken en communiceert met de Meetbureaus en de Op- en overslaglocaties over (benodigde) bereikbaarheid en reactietermijnen.

B. Meetplan

- Coördinatie ten behoeve van het verzamelen van de inzamelkalender van gemeenten. Jaarlijks worden alle inzamelkalenders van de op dit moment 285 deelnemende gemeenten met bronscheiding gecontroleerd op mutaties. De Meetorganisatie gebruikt de informatie, samen met de actuele meetresultaten, voor het opstellen van het meetplan.
 - In principe is het de centrale verantwoordelijkheid vanuit de Uitvoerend overleg om jaarlijks de inzamelkalender te verzamelen voor het volgende jaar. De Meetorganisatie heeft direct contact met de aanleverende gemeenten en inzamelaars voor operationele en inhoudelijke afstemming bij het verzamelen en verwerken van de inzamelkalenders. Dit is essentieel voor de effectiviteit en efficiëntie van de Meetorganisatie. Meerdere werkgroepen en gecontracteerde partijen hebben deze informatie nodig ter verwerking in hun eigen processen (zie hiervoor de selectieleidraad, H3).
 - Voor de aansturing van de meetbureaus is tijdige aanlevering van de inzamelkalenders belang. De meetorganisatie heeft de coördinerende rol en vraagt het Uitvoerend Overleg tijdig de inzamelkalenders op te (laten) vragen.
- Op basis van de (mutaties van de) inzamelkalenders het opstellen van het landelijke meetplan, inclusief uitgangspunten, randvoorwaarden en kaders voor de meetplanning.
 - Het meetplan bepaalt per gemeente en per inzamelsysteem hoeveel samenstellingsmetingen er jaarlijks moeten plaatsvinden.
 - Voor het eerste jaar (2026) is vastgesteld dat er per inzamelsysteem per gemeente 10 tot 14 metingen nodig zijn, op advies van Wageningen University & Research. Het aantal metingen is onder meer gebaseerd op een beoogde foutmarge, die door VNG, NVRD en Verpact geëvalueerd zal worden. Dit kan leiden tot aanpassing van het aantal samenstellingsmetingen.
 - Overige kaders die het meetplan bepalen zijn onder andere de planning per overslaglocatie (op dit moment zijn er 55 overslaglocaties) en de beoogde spreiding over het jaar, om seizoenseffecten te vermijden en inzicht in verbeterrends te kunnen krijgen.
- De Meetorganisatie stelt dit meetplan jaarlijks bij, op basis van een door stuurgroep vastgesteld voorstel. Dit voorstel is gemaakt door de Meetorganisatie, gebaseerd op hun ervaringen en resultaten van het afgelopen jaar (in het eerste jaar de ervaringen en resultaten van de resterende maanden vanaf start van de opdracht tot aan einde van 2026).

C. Meetplanning

- Om van het meetplan naar de meetplanning te komen, dient de Meetorganisatie een steekproefsystematiek voor selectie en analyse van te bemonsteren uit te voeren en te verbeteren. Hieronder valt:

- Gebruiken van een steekproefkader dat zorgt voor een representatieve en aselechte selectie van vrachten per gemeente en inzamelsysteem.
- Toepassen van geschikte statistische methoden voor steekproeftrekking, zoals stratificatie en biascorrectie, zodat de samenstellingsmetingen een betrouwbaar en representatief beeld geven van de PMD-kwaliteit.
- Uitvoeren van de steekproeftrekking.
- Periodiek evalueren en verbeteren van de steekproefmethodiek en de uitkomsten. Dit betreft onder andere het heroverwegen van gemaakte keuzes, zoals het selecteren van vrachten in plaats van tijdstippen en het toepassen van call sampling. Zowel de praktische uitvoerbaarheid als de onderzoekstechnische onderbouwing van deze keuzes worden beoordeeld om vast te stellen of ze het gewenste effect hebben.
- De steekproef leidt tot een selectie van te bemonsteren vrachten. Van deze selectie moet een landelijke meetplanning gemaakt worden. Dit is een jaarlijks terugkerende taak. Voor 2026 is dit reeds gedaan. Voor inzage in een voorbeeld van een deel van de (geanonimiseerde) meetplanning verwijzen wij gegadigden naar de in deze aanbesteding opgenomen Bijlage 2 – Meetplanning.
- Ter controle vindt toetsing plaats van de landelijke meetplanning aan de uitgangspunten, randvoorwaarden en kaders uit het meetplan.
- De opgestelde planning van te bemonsteren vrachten moet worden gecommuniceerd met de Meetbureaus en de Op- en overslaglocaties en gecoördineerd: is de planning helder, zijn er op voorhand zaken anders dan waar in het plan vanuit is gegaan. Eventueel moet de planning hierop aangepast worden.
- Het kan zijn dat een inzamelkalender tussentijds wijzigt en de gemeente het Uitvoerend Overleg hiervan niet op de hoogte heeft gebracht. Dan kan de beoogde monsterafname niet plaatsvinden. Indien dat de oorzaak is van de afwijking, dient de Meetorganisatie hier actief navraag te doen bij het Uitvoerend Overleg, dan wel zelf contact te zoeken met desbetreffende gemeente, om de mutatie alsnog te kunnen verwerken en afwijkingen in de meetplanning te beperken.

D. Meetprotocol

- Monitoren van de uitvoering van metingen (monsternames en analyses) conform het geldende meetprotocol.
 - Toezien op correcte toepassing van het meetprotocol door meetbureaus bij alle samenstellingsmetingen.
 - Controle op de uitvoering van monsternames en analyses, zowel als deskonderzoek, op locatie als bij externe meetlocaties.
 - Signaleren van afwijkingen of knelpunten in de uitvoering en deze terugkoppelen aan en oplossen met betrokken partijen.
 - Vastleggen van bevindingen uit monitoring en audits, en deze verwerken in rapportages richting de stuurgroep en andere stakeholders.
- Beheer van het meetprotocol en PMD-specificaties, inclusief versiebeheer, evaluatie en verbetering.
 - Bijhouden en actualiseren van het meetprotocol en PMD-specificaties op basis van praktijkervaringen, nieuwe inzichten en wijzigingen in wet- en regelgeving. Er wordt een catalogus opgebouwd, met daarin voorbeelden hoe PMD-specificaties moeten worden uitgelegd. Ook deze moet beheerd worden. Het Meetprotocol en de specificaties zijn vastgelegd in de Samenwerkingsovereenkomst. Wijzigingen zullen als voorstel moeten worden via Uitvoerend Overlegd voorgelegd worden aan Bestuurlijk Overleg.
 - Coördineren van het proces van versiebeheer, inclusief het documenteren van wijzigingen en het communiceren van updates aan meetbureaus en andere betrokkenen.
 - Organiseren van periodieke evaluaties van het meetprotocol, waarbij input wordt verzameld van meetbureaus, overslaglocaties en andere relevante partijen.
 - Doorvoeren van verbeteringen in het meetprotocol en zorgen voor implementatie van aangepaste werkwijzen in de uitvoering van metingen.

E. Centrale registratie

- Alle resultaten uit de door de Meetbureaus geanalyseerde PMD-monsters, worden centraal geregistreerd in een registratiesysteem. Dit is ontworpen en ingericht onder leiding van de werkgroepen ICT, Data en transparantie en Meetsysteem en uitgevoerd door een softwarebouwer. De taak van de Meetorganisatie is het coördineren van doorontwikkeling waar nodig, bijvoorbeeld om het systeem robuuster en gebruiksvriendelijker te maken op basis van signalen van gebruikers.
- Functioneel (laten) beheren van het registratiesysteem en ondersteuning van Meetbureaus die dit systeem gebruiken. De scheidslijn ligt bij technisch- of niet technische vragen. De Meetorganisatie is verantwoordelijk voor de niet technische, functionele onderdelen van het registratiesysteem. De technische vragen dienen beantwoord te worden door de leverancier/beheerder van de software.
 - Beantwoorden van vragen over het gebruik van het systeem.
 - Signaleren van knelpunten in functionaliteit en doorgeven aan de softwareleverancier/-beheerder of aan de Werkgroep ICT&Data voor verbetering.
 - Organiseren van instructies voor meetbureaus indien nodig
- Monitoren van correcte registratie van meetgegevens.
 - Controleren of alle meetresultaten volledig en juist zijn ingevoerd door meetbureaus.
 - Toetsen op afwijkingen in aangeleverde data, zoals foutieve registratienummers, ontbrekende velden of inconsistenties.
 - Bij afwijkingen actief contact opnemen met het betreffende meetbureau om correcties door te voeren.
- Ondersteunend in het ontsluiten van meetgegevens en -resultaten voor staffelbepaling, kwaliteitsaanpak en rapportage richting stakeholders (governance, gemeenten).
 - Toetsen van de volledigheid en juistheid van de informatie over meetresultaten in het registratiesysteem en hierover duiding geven.
 - Signaleren van onvolkomenheden of afwijkingen in de data en hierover communiceren met de betrokken partijen.
 - Genereren van rapportages en dashboards op basis van geregistreerde data.
 - Zorgen dat meetgegevens tijdig, volledig en correct beschikbaar zijn voor bestuurlijk en uitvoerend overleg.
 - Het daadwerkelijk toepassen van de meetgegevens, zoals het uitvoeren van staffelbepaling of andere analyses, ligt bij de partijen van de raamovereenkomst die deze gegevens gebruiken.

Hieronder staat een schematische weergave van de werkzaamheden van de Meetorganisatie in relatie tot de werkzaamheden van de Meetbureaus, de Op- en Overslaglocaties en het werken met verschillende softwaretoepassingen, waaronder het PMD-registratiesysteem:

